

โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

๑. หลักการและเหตุผล

กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานดูแลการบริหารและจัดการปัญหามลพิษของประเทศ เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้ตระหนักถึงปัญหามลพิษที่ตกค้างในสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ ซึ่งหากมีการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่บ้านเรือนก็จะลดปัญหาพื้นที่ฝังกลบลดปัญหาการตกค้างของขยะมูลฝอยและสามารถนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการลดใช้ทรัพยากรของประเทศ กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำโครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน ร่วมกับมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทั่วประเทศ โดยดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและตั้งจุดรับบริจาคอะลูมิเนียม เพื่อลดปริมาณการตกค้างของอะลูมิเนียมในขยะมูลฝอย ซึ่งหากตกค้างในสิ่งแวดล้อมจะทำให้สิ้นเปลืองพื้นที่ในการฝังกลบเนื่องจากไม่สามารถย่อยสลายได้ แต่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ โดยบริจาคอะลูมิเนียมใช้แล้วให้กับมูลนิธิขาเทียมฯ เพื่อนำมาใช้เป็นต้นทุนในการจัดทำอุปกรณ์ขาเทียม ได้แก่ เบ้า แกน หน้าแข้ง เท้าเทียม และไม้เท้า เพื่อช่วยเหลือคนพิการขาขาด โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย จึงได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค เพื่อร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินโครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน โดย กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย จะสนับสนุนองค์ความรู้ เทคนิควิชาการด้านการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาชนที่สนใจ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในการคัดแยกขยะมูลฝอยโดยเฉพาะอย่างยิ่งอะลูมิเนียมเพื่อรวบรวมนำไปใช้ประโยชน์ ไม่ให้เกิดการตกค้างเป็นขยะมูลฝอยในสิ่งแวดล้อม และเกิดการนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการ

๒.๑ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และให้เกิดความเคยชินในการคัดแยกขยะมูลฝอยด้วยการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ รวมถึงการลงมือปฏิบัติ ระหว่างองค์กรภาครัฐภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและประชาชน เพื่อดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของประเทศและลดปริมาณขยะมูลฝอย

๒.๒ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือตามวงจรการใช้ประโยชน์อะลูมิเนียมตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภค และผู้รวบรวมมาใช้ประโยชน์ใหม่ เพื่อร่วมกันบริจาคอะลูมิเนียมที่เหลือใช้จากขั้นตอนต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์

๒.๓ เพื่อนำทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้ว ได้แก่ อะลูมิเนียม นำมาก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ด้อยโอกาส โดยการนำอะลูมิเนียมมาเป็นต้นทุนในการจัดหาอุปกรณ์ขาเทียม ซึ่งเป็นการส่งเสริมการรีไซเคิลอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๔ สร้างเสริมคุณธรรมและจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยการประหยัดและการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า

๓. เป้าหมาย

๓.๑ สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการรวบรวมอะลูมิเนียมและนำไปจำหน่ายให้กับร้านรับซื้อของเก่าเพื่อนำไปใช้เป็นต้นทุนในการจัดหาอุปกรณ์ขาเทียมสำหรับมอบให้แก่คนพิการขาขาด

๓.๒ ประชาชนเกิดความเคยชินสามารถคัดแยกขยะรีไซเคิลมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

๔. พื้นที่ดำเนินการ

กรุงเทพมหานคร และ ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศไทย

๕. หน่วยงานดำเนินการ

๕.๑ กรมควบคุมมลพิษ

๕.๒ กรุงเทพมหานคร

๕.๓ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ - ๑๖

๕.๔ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ๗๖ จังหวัด

๕.๕ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

๕.๖ บริษัท บางกอกแคน แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด

๕.๗ บริษัท ไทยเบเวอเรจแคน จำกัด

๕.๘ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

๕.๙ บริษัท สยามกลการเซลส์ จำกัด

๕.๑๐ บริษัท เอส. เอส. อินกอต อลูมิเนียม ๑๙๙๙ จำกัด

๕.๑๑ หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่สนใจเข้าร่วมเป็นเครือข่าย

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอย

๗.๒ ลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัด ลดปริมาณอะลูมิเนียมตกค้างในกองขยะ และช่วยให้เกิดการนำอะลูมิเนียมกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

๗.๓ เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการรวบรวมอะลูมิเนียมและนำไปจำหน่ายให้กับร้านรับซื้อของเก่า เพื่อนำไปใช้เป็นต้นทุนในการจัดหาอุปกรณ์ฯ เทียมสำหรับมอบให้แก่คนพิการฯ

๘. แนวทางการดำเนินโครงการ

เนื่องจากอะลูมิเนียมที่กรมควบคุมมลพิษได้รับบริจาคจะไม่ได้ใช้สำหรับทำเป็นอุปกรณ์ฯ เทียมโดยตรง แต่กรมควบคุมมลพิษ ได้มีความร่วมมือจากเครือข่ายจากโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวรับซื้ออะลูมิเนียมจากกรมควบคุมมลพิษ โดยมีวัตถุประสงค์หลักของกรมควบคุมมลพิษ คือ ต้องการให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการคัดแยกขยะมาใช้ประโยชน์ เห็นคุณค่าของการคัดแยกขยะ ซึ่งหากคัดแยกขยะได้อย่างเหมาะสมแล้ว ก็จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยการคัดแยกขยะอาจจะเริ่มจากสิ่งง่าย ๆ โดยการคัดแยกขยะรีไซเคิล ซึ่งในที่นี้ก็คือ อะลูมิเนียม ที่ได้รับบริจาคและนำมาสนับสนุนเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของมูลนิธิฯ เทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ปัจจุบัน อะลูมิเนียมที่มูลนิธิฯ เทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้รับการบริจาคไม่ได้นำมาทำเป็นอุปกรณ์ฯ เทียมเหมือนแต่ก่อน เนื่องจากอะลูมิเนียมที่ได้จากการบริจาคจะเป็นอะลูมิเนียมที่มีคุณภาพไม่เหมาะสมตามมาตรฐานของขาเทียมของคนพิการ ISO 10328 ซึ่งหากนำไปใช้เป็นส่วนประกอบในการทำขาเทียมโดยตรงอาจทำให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้งานได้ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องเปลี่ยนวัสดุที่ใช้ในการทำขาเทียมเพื่อให้ได้มาตรฐาน ISO 10328 โดยใช้วัสดุ ๒ อย่าง คือ อะลูมิเนียมเกรดสูงและเหล็กกล้าไร้สนิม (สแตนเลสสตีล) ซึ่งจะมีความยืดหยุ่น เหนียว และแข็งแรงคงทนมากกว่าอะลูมิเนียมธรรมดา จึงต้องนำอะลูมิเนียมที่ได้รับบริจาคส่งจำหน่ายให้กับบริษัทอะลูมิเนียมหรือร้านรับซื้อของเก่า เพื่อส่งเข้าสู่กระบวนการแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยมีบางส่วนที่สามารถรีไซเคิลนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการทำอุปกรณ์ฯ เทียมได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า อะลูมิเนียมที่ทุกท่านร่วมกันบริจาคนั้นมีประโยชน์ บางส่วนก็ย้อนกลับมาเพื่อเป็นวัตถุดิบในการทำอุปกรณ์ฯ เทียม และรายได้จากการจำหน่ายอะลูมิเนียมที่มูลนิธิฯ เทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้รับโดยตรงนอกจากจะเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์ฯ เทียมให้แก่คนพิการยังเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องของที่พัก และค่าอาหารของคนพิการที่มาขอรับบริการ ณ มูลนิธิฯ เทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีอีกด้วย

ดังนั้น แนวทางที่กรมควบคุมมลพิษและมูลนิธิฯ เทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีสามารถใช้ในการดำเนินโครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทานที่เหมาะสมกับสภาวะในปัจจุบันมีดังนี้

๘.๑ รณรงค์ให้ประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยที่มีอะลูมิเนียมเป็นส่วนประกอบ แล้วนำไปจำหน่ายให้กับร้านรับซื้อของเก่าและนำเงินจากการขายบริจาคให้กับมูลนิธิเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งแนวทางนี้จะได้ประโยชน์หลายต่อ ทั้งช่วยลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัด ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งอะลูมิเนียม และได้ร่วมทำบุญให้กับคนพิการ โดยสามารถฝากเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ชื่อบัญชี “มูลนิธิเทียม”

- ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาหน้าโรงพยาบาลมหาราช เชียงใหม่ เลขที่บัญชี ๕๙๙-๒-๑๖๘๐๒-๐
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาชิดลม เลขที่บัญชี ๐๐๑-๔-๗๖๐๐๐-๘
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาคณะแพทยศาสตร์เชียงใหม่ เลขที่บัญชี ๕๖๖-๒-๕๐๓๗๕-๓
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาถนนโชตนา (เชียงใหม่) เลขที่บัญชี ๗๑๔-๒-๒๐๘๓๖๘-๑
- ธนาคารกสิกรไทย สาขาถนนสุเทพ เลขที่บัญชี ๔๗๑-๒-๐๒๓๙๔-๐
- ธนาคารกรุงเทพ สาขาถนนสุเทพ เลขที่บัญชี ๕๐๔-๐-๑๕๒๖๐-๔

๘.๒ ในกรณีที่ประชาชนไม่สะดวกที่จะขายอะลูมิเนียมให้กับร้านรับซื้อของเก่า สามารถบริจาคตามจุดรับบริจาคต่าง ๆ ได้แก่

- กรมควบคุมมลพิษ
- สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานครทั้ง ๕๐ เขต
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ๗๖ จังหวัด
- มูลนิธิเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- จุดรับบริจาคที่เป็นเครือข่ายของโครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

โดยเครือข่ายที่เป็นจุดรับบริจาคจะส่งต่อไปกับเครือข่ายร้านรับซื้อของเก่าสีเขียวมารับอะลูมิเนียมที่ได้รับบริจาคไปจำหน่าย พร้อมทั้งนำเงินจากการจำหน่ายมอบโดยตรงให้กับมูลนิธิเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

๘.๓ ในกรณีที่ประชาชนไม่สะดวกที่จะขายอะลูมิเนียมให้กับร้านรับซื้อของเก่าและไม่สะดวกที่จะนำมาบริจาคในจุดรับบริจาค สามารถบริจาคผ่านทางไปรษณีย์ โดยบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด รับขนส่งอะลูมิเนียมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพียงทำความสะอาด บรรจุกล่อง ชั่งน้ำหนักแล้วไม่เกิน ๕ กิโลกรัม และส่งมาที่

“โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

กรมควบคุมมลพิษ เลขที่ ๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐”

ตามแนวทางทั้ง ๓ ข้อนี้อะลูมิเนียมที่ได้รับการบริจาคก็จะถูกนำไปใช้ประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาขาเทียมของประเทศไทย ช่วยให้คนพิการมีอุปกรณ์ขาเทียมที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการดำรง

ชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะที่ต้องกำจัด และถ้าประชาชนทั่วไปสามารถคัดแยกขยะที่มีอะลูมิเนียมเป็นส่วนประกอบ แล้วนำไปจำหน่ายให้กับร้านรับซื้อของเก่าแล้วนำเงินจากการขายบริจาคให้กับมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้เอง ก็จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ช่วยประหยัดทรัพยากร และทำให้การช่วยเหลือไปถึงมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้รวดเร็วขึ้นอีกด้วย